

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Deres ref.:

Vår ref.: 21/9765-81

Saksbehandler: Vegard Nore

Dato: 14.06.2021

Unntatt offl. § 15 1. ledd

offentlighet:

Covid-19 - Svar på oppdrag 392: Rapport om fremtidig nasjonal beredskapslagring av smittevernutstyr

HelseDirektoratet viser til Helse- og omsorgsdepartementets oppdrag (deres ref. 20/4820332) datert 8. mars d.å. Det er gitt et todelt oppdrag:

- Å utrede og foreslå organisering av nasjonalt permanent beredskapslager av smittevernutstyr.
- Å utarbeide forslag til prosjekt- og gjennomføringsplan for et prosjekt som skal foreslå ytterligere tiltak for å styrke forsyningssikkerheten på dette området.

Departementet ga opprinnelig frist til 1. juni. Fristen ble senere utvidet til 14. juni.

Departementet har bedt om at direktoratet involverer og innhenter innspill fra ulike berørte virksomheter, samt også om at rapportutkast forelegges disse og innspill innarbeides før rapporten ferdigstilles.

Direktoratet har organisert arbeidet gjennom en egen styringsgruppe, bestående av representanter fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, Forsvaret, Helse Sør-Øst RHF, Helse Nord RHF, KS og flere fra direktoratets toppledelse. Departementet har deltatt som observatør på møtene. Det er gjennomført i alt fem møter i styringsgruppen. Direktoratet takker våre gode samarbeidspartnere for konstruktiv dialog og bidrag under arbeidet.

Videre har det vært en egen prosjektgruppe, ledet av spesialrådgiver Rune Rimstad fra Helse Sør-Øst RHF. Med i prosjektgruppen har det videre vært ytterligere ressurser fra Helse Sør-Øst RHF, Folkehelseinstituttet (FHI), Helse Nord RHF og HelseDirektoratet. Direktoratet retter en stor takk til alle.

Gjennom prosjektarbeidet er det gjennomført et stort antall innspillmøter og workshops med offentlige virksomheter, primær- og spesialisthelsetjeneste, statsforvalterne, frivillige organisasjoner, bruker- og pårørendeorganisasjoner, fag- og profesjonsforeninger og næringslivsaktører. Dette omtales nærmere i vedlagte rapport. Det understrekes at det er

HelseDirektoratet

Avdeling akuttmedisin og beredskap

Vegard Nore

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: (+47) 47 47 20 20

Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

mange som har gitt svært viktige innspill underveis i arbeidet, det er et stort engasjement og både vilje og ønske om å bidra i det videre arbeidet med å videreutvikle beredskapen på området.

Utredningen har tatt utgangspunkt i Helsedirektoratets tidligere svar på oppdrag 95 og 205, erfaringer fra etablering og forvaltning av gjeldende pandemilager og læringspunkter fra Koronakommisjonens rapport.

Prosjektgruppen har gjort sine beregninger om behov for nasjonal beredskapslagring av smittevernutstyr basert på oppdaterte scenarier fra FHI. Det er samtidig pekt på viktigheten av å etablere beredskapsløsninger som er fleksible nok, og har mekanismer som muliggjør endringer.

Det er underveis i arbeidet gitt innspill på behov for også andre typer utstyr enn smittevernutstyr, og om at beredskapen for smittevernutstyr bør utvides til flere brukere, enn det lagringsordningen opprinnelig er foreslått å dekke. Lagringen foreslås i denne omgang å inneholde åndedrettsvern, munnbind, hansker, øyebeskyttelse, smittefrakker og heldekkende dresser, samt sprøyter, opptrekkskanyler og injeksjonskanyler til vaksinasjon.

Målgruppen for nasjonal beredskapslagring av smittevernutstyr foreslås å være den offentlige helse- og omsorgstjenesten, andre offentlige instanser (slik som politi, brann- og redningsetaten, Sivilforsvaret, Tollvesenet) som etter lov eller avtale ivaretar helse- og omsorgstjenester til befolkningen, private (inkludert frivillige organisasjoner) som etter avtale tilbyr nødvendige helse- og omsorgstjenester til befolkningen, offentlig tannhelsetjeneste og militær sanitet.

I tråd med Koronakommisjonens anbefalinger er forslaget til løsning basert på en statlig modell for beredskapslagring av smittevernutstyr. Det presiseres samtidig at de som vil kunne motta utstyr fra lageret samtidig har et selvstendig ansvar for å ha et sikkerhetslager av kritisk materiell for andre hendelser enn pandemi; å ha et mindre lager av smittevernutstyr for luftsmitte tilgjengelig for akuttbehandling, og for å lage beredskapsplaner og gjøre nødvendige forberedelser for mottak, lagring og fordeling av utstyr fra nasjonalt beredskapslager i en krise. Basert på FHIs pandemiscenarier og erfaringstall fra forbruket av utstyr under SARS-CoV-2-pandemien er det beregnet hvor stor lagerbeholdningen må være for å dekke beregnet forbruk for tre og seks måneder ved starten av en pandemi, som grunnlag for videre vurdering av ambisjonsnivå.

Mengden utstyr på lager lar seg for flere varetyper ikke rullere i sin helhet i spesialisthelsetjenesten. Synergier ved å samarbeide med andre sektorer om lagring og ulike tiltak for å bidra til effektiv rulling av utstyret før det går ut på dato (og derigjennom redusert kassasjon) er vurdert, inkludert flergangsutstyr fremfor engangsutstyr, salg, donasjon, lagring av utstyr etter at det har gått ut på dato og resirkulering av kassert utstyr. Tiltakene kan i noen grad bidra til mer effektiv rulling og redusere kassasjon.

Forslaget til løsning for permanent, nasjonal beredskapslagring for smittevernutstyr er en statlig modell med lager distribuert i de fire regionale helseforetakene. Fordeling av utstyret til alle mottakerne ved pandemi eller annen krise foreslås styrt av en instans med representanter fra de involverte virksomheter.

Modellen legger til grunn at de regionale helseforetakene eier varebeholdningen og står for innkjøp og rullering i det daglige, og skal kunne utgiftsføre kostnader til drift og forvaltning av beredskapslageringen. Uttak ved en krise foreslås å være gratis for mottakerne.

I vurderingene er det lagt vekt på at løsningen er:

- kostnadseffektiv og bygger på etablert kompetanse og systemer,
- at modellen ikke påvirker markedet og normalforsyningen for primærhelsetjenesten og øvrige virksomheter utenfor de regionale helseforetakene, og
- at styringen av utstyrsfordeling ved en pandemi/krise og brukerinvolvering ved innkjøp skal sikre tillit hos og inkludering av målgruppen utenfor spesialisthelsetjenesten.

Utstyret i dagens nasjonale pandemilager og i beredskapslagrene hos de regionale helseforetakene foreslås tatt inn i det permanente nasjonale beredskapslageret ved etablering. I tillegg må det investeres i ytterligere utstyr; mengden avhenger av ambisjonsnivået. Deler av dagens pandemilager er ikke egnet for rullering mot helsetjenesten.

Ytterligere tiltak er nødvendig for å styrke forsyningsikkerheten av smittevernutstyr.

Prosjektgruppen anbefaler fire kategorier av tiltak:

1. Etablering av et råd for forsyningsikkerhet for smittevernutstyr.
2. Mulighetsstudie om innkjøpssamarbeid, anskaffelser og nasjonal produksjon av smittevernutstyr.
3. Internasjonalt samarbeid.
4. Øvrige tiltak (sortiment, brukere, tverrsektorielle analyser og planer, kontroll og tilsyn).

Vi vedlegger prosjektgruppens rapport, samt separat vedleggsdokument. Prosjektgruppens rapport er behandlet av styringsgruppen og godkjent av Helsedirektoratet.

I oppfølgingen av dette arbeidet vil det bl.a. være relevant å tydeliggjøre forventningene til kommunene. I operasjonaliseringen av en eventuell beslutning om en statlig modell med lager i de regionale helseforetakene, bør det videre søkes ordninger som – begrunnet i den nasjonale forsyningsikkerheten – best mulig ivaretar hensynet til både norsk produksjon og norske grossister på markedet. Som en del av en slik operasjonalisering, er det naturlig å gjøre en nærmere utredning av hvordan samarbeidet med grossistene kan videreutvikles og inngå som en viktig del av forsyningsikkerheten også fremover. Vi viser herunder også til anbefalingen om en mulighetsstudie knyttet til innkjøpssamarbeid og nasjonal produksjon av smittevernutstyr, der både produsenter og grossister anbefales inkludert.

Vennlig hilsen

Olav Valen Slåttebrekk e.f.
assisterende direktør

Helen Brandstorp
divisjonsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:

HELSE VEST RHF

KS-KOMMUNESEKTORENS ORGANISASJON

FOLKEHELSEINSTITUTTET

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap

HELSE NORD RHF

HELSE MIDT-NORGE RHF

Helse Sør-Øst RHF

Forsvarets logistikkorganisasjon (FLO)